केनाभितापयति दर्भैस्त्वचं ग्राहयतीति । एतच्च श्रपणं सामर्थ्याच्चरोरधस्ताडुल्मुक-प्रेरणेन कर्तव्यम्[1] धानानां च पुरोडाशस्य तूपरीति ।

मा भेरित्यालभते (१. २३.) ॥ २४ ॥ तौ पुरोडाशौ प्रत्येकमालभते शृताशृतज्ञानार्थम् । चर्वादावपि धानासु[2] च मा भैष्टम् मा संविग्धमित्यूहः अधिश्रयणमन्त्रे च (१. २२.) घर्मा स्थ विश्वायुष इति ।

अतमेरुरिति (१. २३.) शृतावभिवासयति भस्मना वेदेनोपवेषेण वा ॥ २५ ॥[3] अशृतयोः पुनः श्रपणप्रदानार्थं शृतग्रहणम् शृताविति । साङ्गारेण भस्मनेति काठके ।

पात्र्यङ्गुलिप्रक्षालनमाग्नेभ्यो निनयत्यभितप्य प्रत्यगसञ्स्यन्दमानं त्रिताय त्वेति (१. २३.) प्रतिमन्त्रम् ॥ २६ ॥ पिष्टलिप्तपात्रीप्रक्षालनं पिष्टलिप्ताङ्गुलिप्रक्षालनं चाभितप्य पात्रीस्थमेव ज्वलतोल्मुकेन तापयित्वा प्रत्यक्संस्थमसंस्यन्दमानं[4] परस्परं संगतिमप्राप्नुवदाग्नेभ्यो देवताभूतेभ्यो निनयति । स्विष्टकृद्वदुभयरूपमेतत्कर्म प्रतिपत्तिरूपमपूर्वोत्पादकं च · तेन द्रव्यविनाशेऽपि स्विष्टकृद्वच्च द्रव्यान्तरेणापि निनयनं कर्तव्यम् अपरे तु द्रव्यप्रधानत्वात्तद्विनाशे नोत्पत्तिमिच्छन्ति ।

अन्वाहार्यं दक्षिणाग्नावधिश्रयति ॥ २७ ॥ हीनं यज्ञस्यान्वाहरतीत्यन्वाहार्यः । अध्वर्युरन्वाहार्यसंज्ञकं दक्षिणार्थं तण्डुलरूपमोदनं द॰ अ॰ · चतुर्णामृत्विजां तृप्तिर्यावता सम्भाव्यते तत्परिमाणं ततोऽधिकं वान्वाहार्यमोदनं कुर्यात् ।

अत्र वा व्रतोपायनम् ॥ २८ ॥ शाखान्तरात् ॥ ॥ पञ्चमी कण्डिका ॥ ५ ॥

अथ पद्धतिः ॥

ततस्तदेवोपसर्जनीरग्नीदेव गार्हपत्येऽधिश्रयति · पिष्टसंयवनार्था आप उपसर्जनीशब्देनोच्यन्ते ॥ अथ पेषणमुच्यते ॥ तत्राध्वर्युः शर्मासीति (१. १३.) कृष्णाजिनमादाय अवधूतमिति (१. १३.) पूर्ववदवधूनोति · ततोऽप उपस्पृश्य प्रत्यग्ग्रीवमदित्या इत्यास्तीर्य (१. १३.) सव्यहस्तेनाविमुक्ते कृष्णाजिने दक्षिणेन हस्तेन

---

१) सामर्थ्याच्चरुधानानामधस्तात्तापनम् Mahâd. २) धानानां दर्शनात्पाकसंवित्तेः संमर्शनाभावः Mahâd. ३) आलम्भनेन शृतौ ज्ञातौ भस्मना आच्छादयति · सत्त्रे यजमानानामित्यूहः Mahâd. ४) प्रत्यक्संस्थं गार्हपत्यस्योत्तरतः Mahâd.